

OLIMPIADA RAIONALĂ/MUNICIPALĂ LA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
02 FEBRUARIE 2025
Clasa a IX-a

Timp de lucru: 180 minute

Mult succes!

60 de puncte

Citește textul și realizează următoarele sarcini:

Interviu cu Matei Florian (fragmente)

– **Ai debutat în proză cu *Băiuțzii*, o carte scrisă împreună cu fratele tău, Filip Florian. Ca să scrii cea de-a doua carte, te-ai mutat la Ciocanu, un sat ascuns între munți. De ce ai părăsit Bucureștiul? Scriștii cere, așa cum se spune, un „turn de fildeș”?**

– În primul rând, am plecat ca să-mi fac mie un bine. Orașul mă sufoca. De când terminasem primul roman, îmi tot doream să scriu și nu reușeam. Mă afundam într-o stare din ce în ce mai ticăloasă, mai îmbâcsită. La început, m-am bucurat, pur și simplu, de tot ce am găsit aici, de liniște, de pace, de lipsă îndatoririlor. Și, după timpul ăsta care a trecut și care, cumva, m-a vindecat, a venit și scrisul, ca o recompensă. Pe de altă parte, scrisul nu e o lume pe care o ai în posesie, pe care ești stăpân absolut. De aia ai nevoie de liniște, de calm. E o stare ce trebuie cultivată, cu care trebuie să te porți frumos.

– **Când ți-ai dat seama că vrei să scrii?**

– Totul a început în copilărie. Puteam să stau ore întregi singur, cu lumile pe care mi le construiam. Sigur, jucam fotbal, mă băteam cu alți copii, trăgeam cu arcu, am făcut toate lucrurile pe care le face un copil. Dar dacă eram bolnav sau nu aveam voie să mă joc afară, nu era absolut nicio problemă, întotdeauna îmi găseam o preocupare interesantă, o breșă în realitatea asta sterilă – că era o carte, că erau soldății cu care purtam lupte sau că era, pur și simplu, lumina farurilor proiectate noaptea, pe un perete al dormitorului. În forța incandescență și pură a privirii de copil există toate ingredientele de care ai nevoie pentru scris.

– **Stră-străbunicul tău a fost Ioan Slavici. Iar fratele tău este un scriitor cunoscut, premiat și tradus. Cum e să ai o asemenea tradiție literară în familie? Te apasă, îți creează niște așteptări sau, din contra, o simți ca pe un suflu pozitiv?**

– Cu Slavici am o relație ambivalentă. Pe de-o parte, Slavici e marele clasic din manuale, pe care a trebuit să-l învăț la școală, ca să iau o notă; pe de alta, Slavici e omul acela din fotografiile sepie, pe care-l cunosc prin intermediul poveștilor de familie, care s-a ocupat, și el, cu scrisul, și care a făcut-o cu o forță răvășitoare și cu o dedicație enormă pentru literatură. ăsta e Slavici, cel de care mă simt eu apropiat. Forța lui trebuie să fi fost uriașă, altfel nu-mi pot explica felul în care ea a străbătut un veac și ceva, ca să ajungă până la noi. Bunicul meu a fost interesat de scris, fratele lui a fost un bun scriitor, azi uitat. Din trei frați, câți suntem noi, doi suntem scriitori, iar celălalt frate ar scrie foarte bine, dacă n-ar fi alpinist. Nu e vorba că am vreo datorie morală sau vreo obligație față de memoria lui Slavici, dar mă simt recunoscător pentru tumultul acesta de energie creatoare care a ajuns până la noi și sunt, pur și simplu, fascinat de ce a putut transmite. Iar în ce privește faptul că și fratele meu e scriitor, și încă unul premiat și tradus, asta e o problemă mai mult pentru ceilalți. El e Filip, eu sunt Matei, amândoi suntem frați, și asta e mai important decât cărțile pe care le-am scris. Noi nu ne facem concurență.

Matei Florian (n.1979) este un scriitor român contemporan, cunoscut pentru romane precum *Băiuțzii*, *Și Hams și Regretel* etc. Cărțile sale au fost traduse în polonă, engleză și maghiară.

Nr	Item	Scor	Scor
1	Răspunde, în enunțuri complete, la întrebările de mai jos: a) Care este romanul de debut al lui Matei Florian? _____ _____ b) Din ce cauză scriitorul trece cu traiul într-un sat? _____ _____ c) Cum se descifrează ideea de a face <i>toate lucrurile pe care le face un copil</i>? _____ _____ d) În ce constă ambivalența relației interviewatului cu scriitorul Ioan Slavici? _____ _____ e) Ce îl împiedică pe al treilea dintre frați să scrie foarte bine? _____ _____	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
2	Numește două texte în proză, studiate în acest an școlar, specificând titlul exact, autorul, tema literară. _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
3	Definește, fără a recurge la sinonime, sensul actualizat în context al cuvintelor <i>scris</i>, <i>arc</i>, <i>notă</i> (sunt subliniate în text). <i>Scris</i> _____ _____ <i>Arc</i> _____ _____ <i>Notă</i> _____ _____	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
4	Rezumă, în limita de 75-80 de cuvinte, răspunsul scriitorului Matei Florian la ultima întrebare. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5

	<i>Total cuvinte:</i>		
5	Descifrează, în câte un enunț, cum trebuie înțelese secvențele: <i>realitatea (asta) sterilă</i> <i>povești de familie</i> 	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
6	Comentează o figură de stil identificată în enunțul „În forța incandescentă și pură a privirii de copil există toate ingredientele de care ai nevoie pentru scris”. Secvența Denumirea figurii _____ Comentariul _____ 	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
7	Exprimă-ți, în spațiul rezervat, atitudinea susținută de trei argumente în legătură cu stabilirea unei persoane care muncește într-un loc retras. 	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
8	Copiază enunțul, substituind cuvintele subliniate prin câte un sinonim potrivit contextului. <i>Forța</i> lui trebuie să fi fost <i>uriașă</i> , altfel nu-mi pot <i>explica</i> felul în care ea a străbătut un <i>veac</i> și ceva, ca să ajungă până la noi. 	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
9	Narează, în spațiul rezervat, un episod reprezentativ pentru jocurile copilăriei tale.	L 0 1	L 0 1

		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
		6	6
10	Indică în parantezele alăturate partea de vorbire la care se referă fiecare cuvânt subliniat. Pe de-o parte, Slavici e <u>marele</u> () clasic() din manuale, pe <u>care</u> () a trebuit să-l învâț la școală, ca să iau o notă; pe de alta, Slavici e omul <u>acela</u> () din fotografiile sepie, pe care-l cunosc <u>prin</u> () intermediul poveștilor de familie, care s-a ocupat, și el, cu <u>scrisul</u> () și care a făcut-o cu o () forță răvășitoare și () cu o dedicație enormă pentru literatură.	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8
11	Citează o regulă de punctuație pentru cuvintele și construcțiile incidente, ilustrând-o cu două exemple. Regula: Exemplul 1: Exemplul 2:	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
12	Selectează din articolul lexicografic dat informațiile solicitate, prezentându-le în text coerent: • numărul de sensuri atestate; • informațiile gramaticale; • două sinonime pentru sensuri diferite. LUME ~i.f. 1) Totalitate a tot ce există în realitate, manifestată în diversele ei forme și infinită în timp și spațiu; univers. * De când (e) ~ea (și pământul) de foarte demult; din totdeauna. Pentru nimic în ~ cu nici un preț. 2) <i>mai ales la pl.</i> Totalitate a corpurilor cerești; sistem planetar. ~ea stelelor. 3) Pământul cu întreaga lui viață (animală și vegetală) de pe el. * În (sau prin) toată ~ea sau în ~ea toată peste tot; pretutindeni. A-și lua ~ea în cap a lăsa totul și a pleca undeva departe. A cutreiera toată ~ea, a umbla prin ~ a călători mult prin diferite locuri. 4)	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4

	Totalitate a oamenilor de pe globul pământesc; omenire; umanitate. ◇ ~ea toată (sau întreagă) mulțime de oameni. 5) (<i>urmat de un determinativ</i>) Categorie de oameni uniți prin aceeași profesie, prin nivelul de cultură; mediu social. ~ea artiștilor. 6) Număr mare de oameni; norod. ◇ ~ de pe ~ mulțime foarte mare. 7) Mediu social; ambianță. ◇ A fi în rând cu ~ea a fi la fel cu ceilalți; a fi la nivelul cuvenit. A ieși în ~ a lua contact cu societatea. 8) Mediu în care se desfășoară existența unei ființe sau a unei colectivități; viață. ◇ A veni pe ~ a se naște. A nu-i fi dragă ~ea a fi sătul de viață. 9) Fiecare din marile categorii sistematice în care sunt împărțite corpurile naturale; regn. ~ea animală.		
5 puncte pentru corectitudinea tuturor secvențelor scrise. Total 60 de puncte			